

FORELDREKURS

11.03.2020

Annette Kjøde Egset

HJELP TIL GOD TILRETTELEGGING I KVARDAGEN.

Foreldre som ekspertar

-Informasjon

HØGT STRESSNIVÅ FØRER TIL TO TYPAR REAKSJONAR

Angst- og stressreaksjonar/frustrasjon

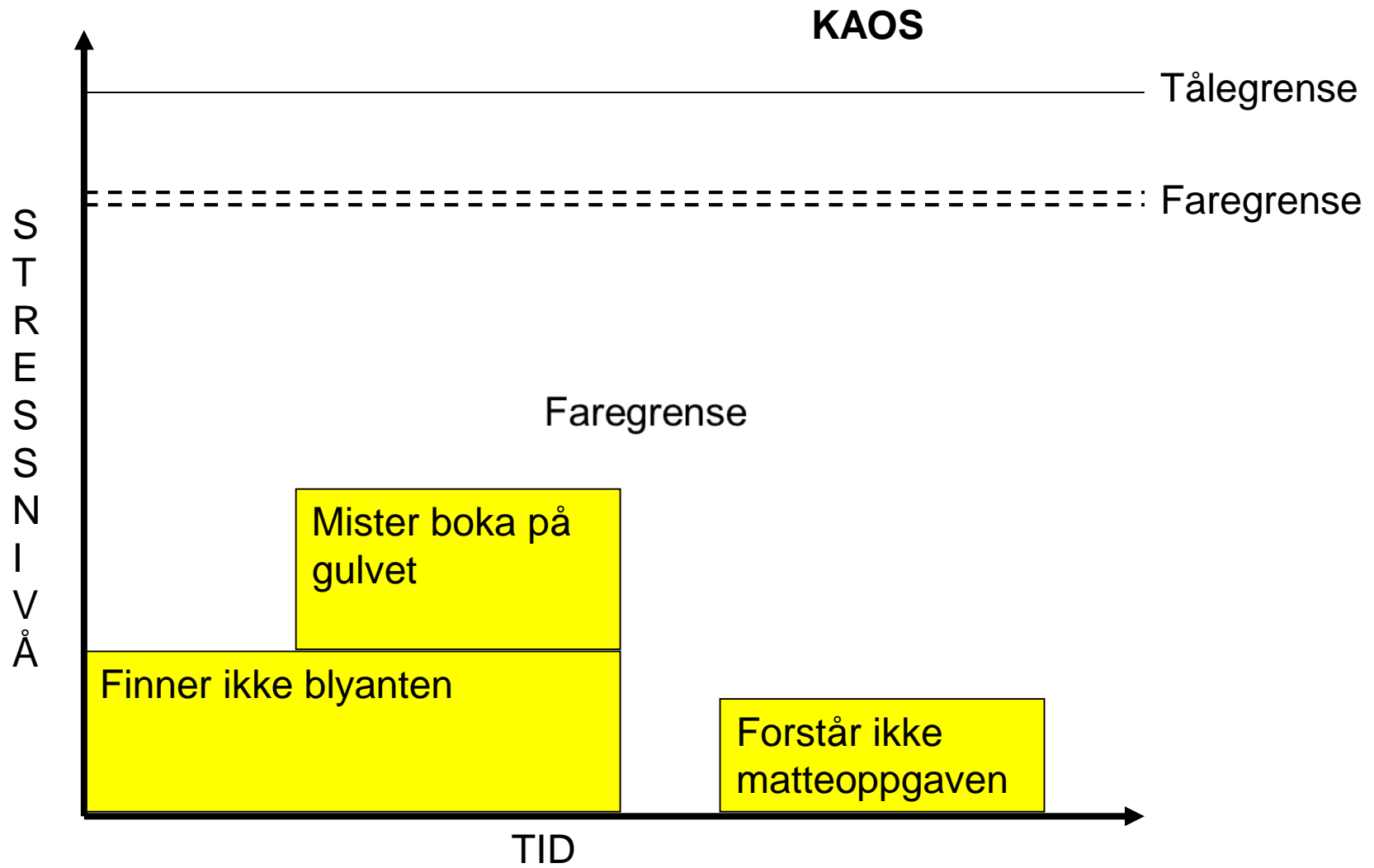
-Flukt (går inn i seg sjølv)

-Angrep (utagerar)

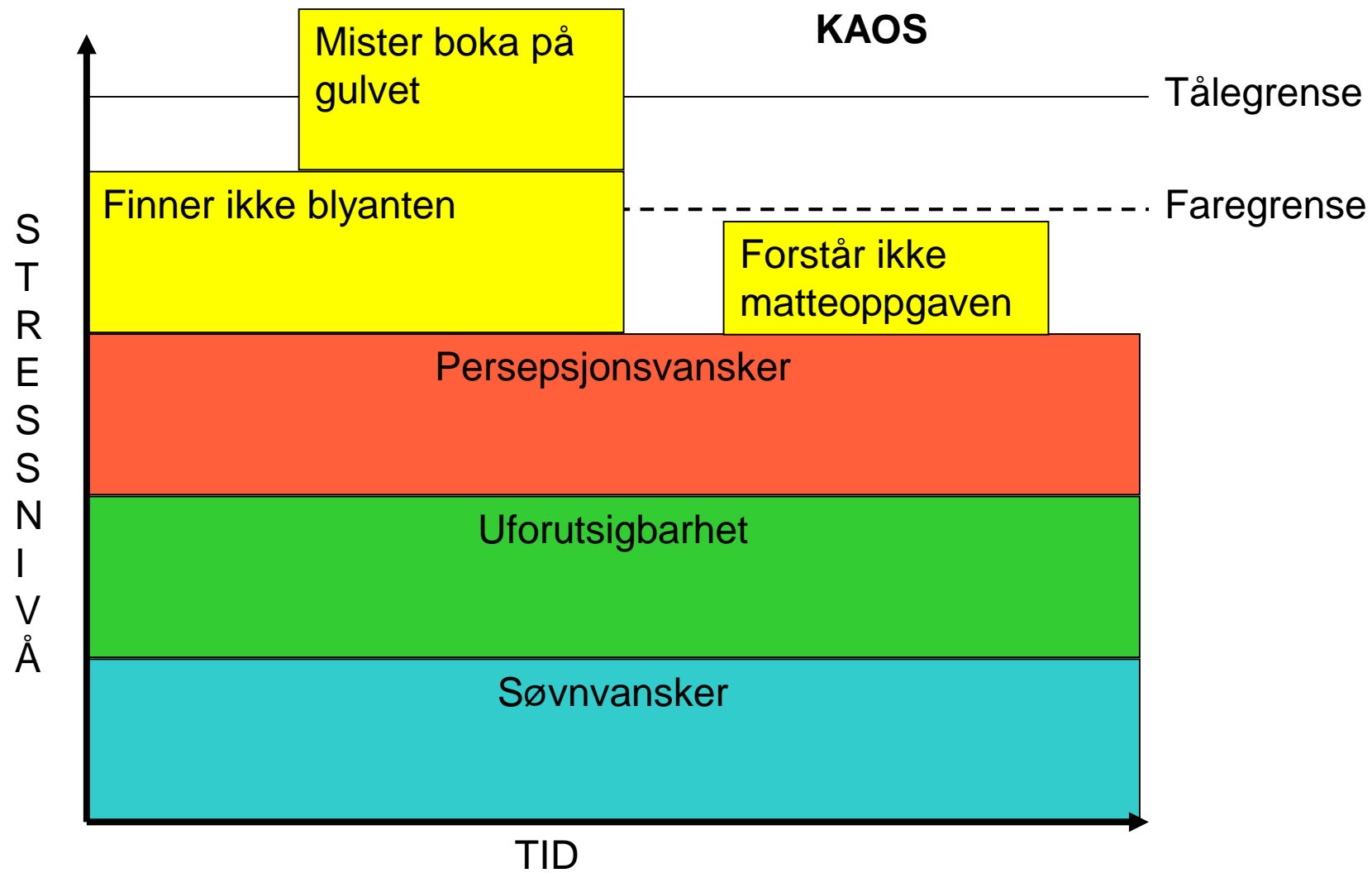

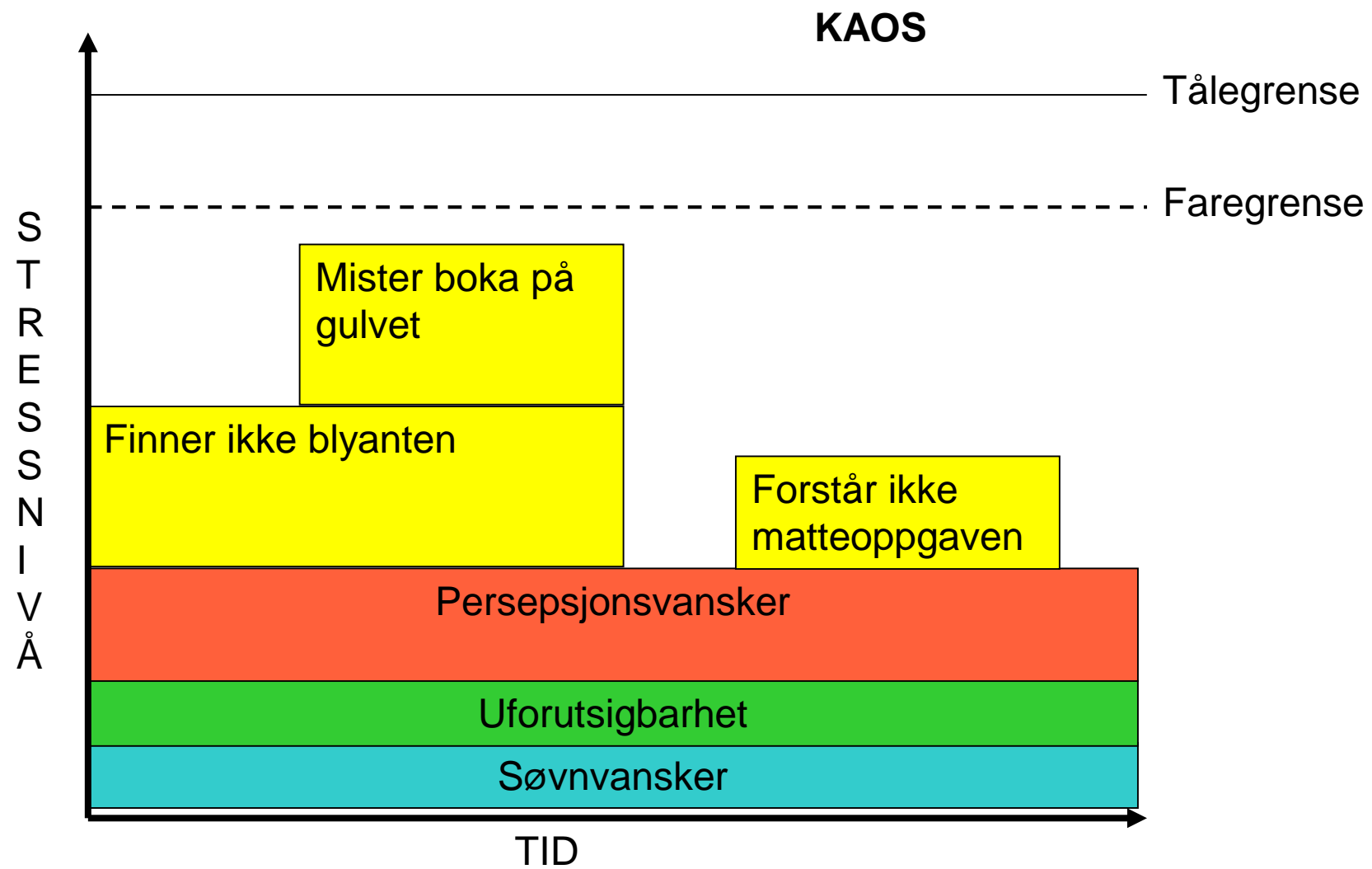
VOLDA-ØRSTA-ULSTEINVIK-HAREID

STRESSNIVÅ HOS ELEVAR MED AS SOM IKKJE HAR TILSTREKkelig TILRETTELEGGING

STRESSNIVÅ HOS AS-ELEVAR MED TILSTREKKELIG TILRETTELEGGING

KVIFOR ER STRUKTUR OG RAMMER HEILT NØDVENDIG?

- Skaper ro og trygghet
- Gjer barnet mindre avhengig av hjelp

STRUKTUR-RAMMER-RUTINAR

-Planar

-Forutsigbarheit

-Konkret

-Tydelege beskjedar

-Førebuing

«Hent sekken din i gangen»

OPPGÅVE

Er det nokre av dokke som har erfaring med å bruke planar heime? Kva situasjon kunne vere aktuelt å lage plan på?

TYDELEG OG OVERSIKTLEG

Planar gjer det tydeleg og oversikteleg

Bruke ulike former for visuelle planar/oversikter

- Dagplanar
- Situasjonsplanar
- Månadsplanar

NB! Det er svært viktig å førebu barnet/ungdommen på endringar god tid i førevegen!

TYDELEG OG OVERSIKTLEG

Viktige faktorar for å kunne fungere betre

-Tydelege rutinar og forventningar. Kvifor?

Det reduserer stress og gir meir overskot til konsentrasjon og samarbeid

OPPGÅVE

Som foreldre:

-Beskriv nokre rutinar de har heime som fungerer for ditt barn.

F.eks: morgonrutinar, førebuing til aktivitetar eller liknande

Kva tenkjer de er grunnen til at desse rutinane fungerer?

FORDELER MED AUTISMESPEKTER

- Mykje kunnskap og lidenskap for interessefelt
- Kan vise høg grad av originalitet og kreativitet innanfor eigen fagdisiplin
- Held fokus på same tema lenge (om det er interessant)
- Gode til å oppdage og utnytte detaljar
- Flink til faktalæring
- Er til å stole på
- Ærlege
- Oppdage ting andre ikkje tenker på
- God hukommelse
- Ofte systematiske

VIKTIGE FAKTORAR FOR AT PERSONAR MED AS SKAL UTVIKLE SEG POSITIVT

Treng meir kvile/ro enn vanleg

Bruke særinteressene

Tiltak for å auke motivasjon; manglar ofte indre motivasjon

MILJØREGLAR (ETTER REGLAR FRÅ NORDVOLL SKULE)

- Ta barnet i å gjere noko rett; ros positiv åtferd
- Sei kva barnet skal gjere og ikkje kva det ikkje skal gjere
- Ver tydeleg og konkret ovanfor barnet. Støtt opp under bodskapet med teikn eller med bilde for barn som treng det.
- Tilrettelegging for meistring, og gje tilstrekkeleg tid

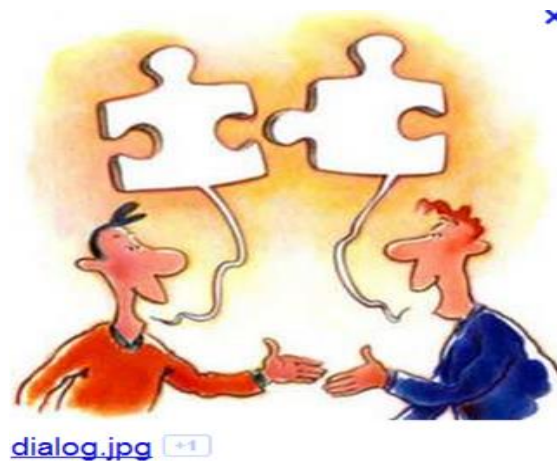

OPPGÅVE

Kva tenkjer du er ditt barn sin styrke og som det er viktig å legge til rette for i kvardagen?

Språk og kommunikasjon; konkret og bokstaveleg tolking har konsekvensar for forståelsen av språk og kommunikasjon.

Bokstaveleg oppfatning av det som vert sagt, fører lett til misforståelsar

TILTAK FOR TILRETTELEGGING OG MESITRING

- Ønskjer og krav må ein uttrykke direkte og tydeleg
- Ein må som vaksen vere bevisst sin eigen kommunikasjon
- Gje korte, tydelege beskjedar og forklaringar
- Kommuniser om ein ting av gangen
- Unngå ironi, sarkasme og uforståeleg humor
- Bruk visuell støtte i kommunikasjonen

Sosialt samspel og sosial forståing; barn med autismespektervanskar må lære seg sosiale ferdigheiter spesielt.

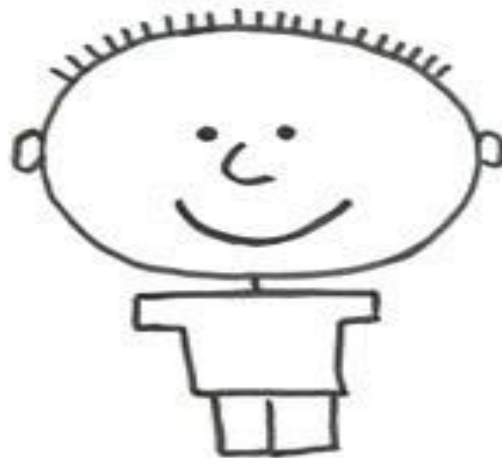
Dei treng spesifikk trening for å lære seg sosial kompetanse, fordi dei opplever verda bokstaveleg og konkret, og har difor vanskar med å oppfatte det usynlege og det usagte.

HJELP TIL SOSIAL FUNGERING

Lære konkrete reglar for sosial samhandling

-Slik som at det er vanleg å helse når ein møter kjente, og korleis gjer ein det og korleis kjem ein vidare

DØME PÅ EI SOSIAL HISTORIE

KORLEIS KAN ANDRE SJÅ AT EG LYTTER/FØLGER MED

Det er fint å lytte til andre når dei snakkar.

Dersom eg ser opp i taket eller på andre ting i rommet, vil den andre personen kanskje tru at eg ikkje lyttar til han eller henne.

Eg vil prøve å sjå på ansikta deira og snu kroppen mot dei.

Eg vil prøve å gjere dette slik at den andre personen kan vite at eg lyttar til han/henne.

Personen eg snakkar til vil like dette godt.

HJELP TIL SOSIAL FUNGERING

-Kva er det vanleg å prate om i ulike situasjonar?

-Kva gjer ein på bussen, i butikken, på kino, i selskapet?

HJELP TIL SOSIAL FUNGERING

- Vere «tolk» i situasjonar der det kan oppstå kaos, stress og fortvilelse
- Sette ord på kroppsspråk og tonefall
- Oversette ironi og spøk

Elevens stemme

